

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER

Bruxelles, den 27.3.2006
KOM(2006) 140 endelig

**MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN TIL RÅDET OG EUROPA-
PARLAMENTET**

**om ENERGY STAR-programmets udførelse i Det Europæiske Fællesskab i tidsrummet
2001–2005**

MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN TIL RÅDET OG EUROPA- PARLAMENTET

om ENERGY STAR-programmets udførelse i Det Europæiske Fællesskab i tidsrummet 2001–2005

1. INDLEDNING

Kontorudstyr – dvs. computere, printere, kopimaskiner osv. - tegner sig for en stor andel af elektricitetsforbruget i service- og boligsektoren i Den Europæiske Union. Denne andel vokser, fordi informations- og kommunikationsteknologi hurtigt slår igennem i al slags apparatur, især i kontorudstyr til de forskellige samfundssektorer, og fordi dette apparaturs og udstyrs kapacitet stadig øges.

Da kontorudstyr forhandles over hele verden, blev der i december 2000 underskrevet en "aftale mellem Amerikas Forenede Stater og Det Europæiske Fællesskab om koordinering af programmer for energieffektivitetsmærkning af kontorudstyr"¹. Formålet var at samordne mærkningsprogrammerne for energieffektivt kontorudstyr på to af de største globale markeder for sådanne produkter. ENERGY STAR-programmet, der tilhører US EPA (USA's miljøstyrelse), følges også af andre vigtige handelspartnere over hele verden. Aftalen skal fremme den internationale handel med kontorudstyr ved at gøre det lettere for markedsdeltagerne at være med i ENERGY STAR-programmet. Aftalen udløber i juni 2006.

På grundlag af denne aftale administrerer USA's Miljøstyrelse (US EPA) og Europa-Kommissionen i fællesskab ENERGY STAR-programmet for kontorudstyr. Programmet er blevet iværksat i EU ved "Rådets afgørelse af 8. april 2003 om indgåelse på Fællesskabets vegne af aftalen mellem regeringen for Amerikas Forenede Stater og Det Europæiske Fællesskab om koordinering af programmer for energieffektivitetsmærkning af kontorudstyr (2003/269/EF)"², og "Europa-Parlamentets og Rådets forordning (2422/2001) af 6. november 2001 om et fællesskabsprogram for energieffektivitetsmærkning af kontorudstyr"³.

ENERGY STAR-programmet opstiller rammerne for fremme af energieffektivt kontorudstyr ved at samordne mærkningsordningerne for disse produkter i USA og EU. Programmet giver kontorudstysfabrikanterne mulighed for frivilligt at få de produkter registreret, der opfylder bestemte energieffektivitetskrav, som er opstillet i programmet, og at benytte ENERGY STAR-mærket og/eller logoet i forbindelse med markedsføring. Der indføres og anvendes desuden ordninger for fremme af energieffektivt kontorudstyr, forbedring af markedsgennem-sigtigheden og større brugerbevidsthed om energieffektivitet. Det endelige mål er at tilskynde og hjælpe indkøbere og forbrugere til at købe energieffektive apparater og udnytte dem effektivt.

Kommissionen fik til opgave at udføre programmet som administrationsenhed med bistand fra et rådgivende organ, Energy Star-Rådet (ESR, "Kommissionens afgørelse af 11. marts 2003

¹ EFT L 172 af 26.6.2001, s. 3.

² EFT L 99 af 17.4.2003, s. 47.

³ EFT L 332 af 15.12.2001, s. 1.

om oprettelse af EF-Rådet for Energy Star-programmet"⁴). I samarbejde med ESR har Kommissionen udført aktiviteter for at forny de tekniske specifikationer for produkter, som er kvalificerede til ENERGY STAR, registreret og fremhjulpet kvalificerede produkter og givet offentligheden oplysninger om effektiv udnyttelse af kontorudstyr. Den foreliggende rapport er en oversigt over disse aktiviteter:

- den nuværende situation, når det gælder arbejdet med at forny de tekniske specifikationer, beskrives i afsnit 2
- en oversigt over aktiviteterne for at fremme ENERGY STAR-programmet gives i afsnit 3
- en sammenfatning af resultaterne af drøftelserne i ESR og erfaringerne med ENERGY STAR-programmets udførelse i EU i årene 2001–2005 gives i afsnit 4
- Kommissionens konklusioner med henblik på en eventuel fornyelse af aftalen efter samråd med ESR og US EPA findes i afsnit 5.

2. DE TEKNISKE SPECIFIKATIONERS NUVÆRENDE REVISIONSTILSTAND

ENERGY STAR-programmet går ud på at forbedre kontorudstyrs energiforbrug. For at dette mål kan nås, skal de tekniske specifikationer for ENERGY STAR-kvalificerede produkter være dynamiske, så de både følger den hastige teknologiske udvikling og de markedsændringer, som ENERGY STAR-programmet selv udløser.

De tekniske specifikationer i aftalen har især været koncentreret omkring dvaletilstand, dvs. en tilstand med nedsat energiforbrug, hvortil det "aktive" udstyr skifter efter en bestemt aktivitetsperiode. Skønt sådanne krav stadig er nødvendige, gælder de kun en del af kontorudstyrets energiforbrug. Energiforbruget i tændt (aktiv) tilstand bliver stadig vigtigere på grund af det stadig stærkere udstyr, som kommer på markedet. Desuden kan den øgede brug af f.eks. Internettet eller kommunikationsmulighederne betyde, at apparaterne er tændt i længere perioder. Disse forhold medfører, at den tændte tilstand får større betydning for det samlede energiforbrug.

For at tilpasse de utidssvarende specifikationer i aftalen til den seneste teknologiske udvikling og ændre forbrugsmønstrene har Kommissionen, med bistand fra en række medlemsstater og interessegrupper, bidraget aktivt til revision af de tekniske specifikationer for computerskærme, computere og billedbehandlingsudstyr. Der blev til dette formål afholdt adskillige møder i ESR og dets tekniske ekspertgrupper. Resultatet er blevet anerkendt af administrationsenhederne og benyttes af dem. Kommissionen mener, at de europæiske eksperters bidrag er vigtigt for at udvikle konsekvente og krævende tekniske specifikationer.

Computerskærme

Revisionen af de tekniske specifikationer for computerskærme blev færdiggjort i 2004. De europæiske programpartnere har bidraget konstruktivt til revisionsprocessen. De tekniske specifikationer for computerskærme indeholder - i modtætning til de tidligere specifikationer - bestemmelser om energiforbrug i tændt tilstand og tillader ikke undtagelser. Fase 1-kravene

⁴ EFT L 67 af 12.3.2003, s. 22.

har været gældende siden den 1. januar 2005. De endnu strengere fase 2-krav gælder fra den 1. januar 2006.

Computere

Revisionen af de tekniske specifikationer for computere er i gang. EF's eksperter og interessegrupperne har på møderne i ESR's ekspertgruppe den 15. februar og den 26. maj 2005 drøftet, hvordan fornyelsen af de tekniske specifikationer for computere skal ske. EF's eksperter har bistået EPA med at udarbejde et basisdokument, der fastlægger de reviderede tekniske specifikations omfang. Det næste trin bliver at fastlægge energiforbrugsniveauerne. For tiden foretages der indsamling og behandling af data, især for at få fastlagt energiforbruget i de forskellige tilstande. Revisionen af de tekniske specifikationer forventes færdiggjort i andet kvartal 2006. Den første del af de reviderede tekniske specifikationer for computere skal efter planerne være klar den 1. januar 2007.

Billedbehandling

Revisionen af de tekniske specifikationer for billedbehandlingsudstyr (kopimaskiner, printere, multifunktionsenheder osv.) er godt i gang. ESR's ekspertgruppe holdt møde den 15. februar og den 26. maj 2005. EF's eksperter har bistået EPA med at indføre afprøvningsprocedurer for "driftstilstand" (DT) og "typisk energiforbrug" (TEF), som skal benyttes for at fastslå et bestemt apparats energiforbrug. Også afprøvningsbetingelserne er blevet udarbejdet. For tiden foretages der indsamling og behandling af data for at få fastlagt kriterierne for energiforbrug ved hjælp af de nye afprøvningsbetingelser. Revisionen af de tekniske specifikationer forventes færdiggjort i andet kvartal 2006. De reviderede tekniske specifikationer for billedbehandlingsudstyr skal efter planerne være klar den 1. januar 2007.

3. FREMME OG REGISTRERING AF PRODUKTER

Kommissionen har oprettet internetportalen www.eu-energystar.org, som har eksisteret siden efteråret 2003. Den gør det lettere for deltagerne at finde frem til de relevante oplysninger, det gælder således retningslinjer for fabrikanternes deltagelse i programmerne, en søgbar grænseflade for indgang til ENERGY STAR's database for registrerede produkter, som kan fås på EF's marked (herom senere), oplysninger om ENERGY STAR-programmets seneste udvikling, rådgivning om hensigtsmæssig konfiguration og energistyring, eksempler på fordelagtige energibesparelser, en metode til beregning af energibesparelser, tekniske oplysninger om energistyrings særlige virke- og anvendelsesmåde i forskellige styresystemer osv.

Portalen er også det vigtigste middel, hvormed offentligheden sikres adgang og gennemsigtighed i forbindelse med de aktiviteter, der udføres inden for programmet, heriblandt oplysninger om ERS's aktiviteter, reviderede tekniske specifikationer og regelmæssige ajourføringer af den årlige arbejdsplan.

Portalen vil blive opretholdt og videreudviklet. Dele af den er tilgængelige på 11 af Fællesskabets sprog og modtager omkring 10 000 hits og 600 besøgende om dagen (statistik for andet kvartal 2005).

Med henblik på kravene om at aflægge rapport om, i hvilket omfang produkter med ENERGY STAR-logoet er i stand til at trænge ind på markedet, har EICTA leveret data fra fem firmaer om

Data 1. De registrerede modeller's procentvise andel i forhold til antallet af modeller på markedet, som også omfatter USA

Data 2. De registrerede modeller's procentvise andel på EU-markedet i forhold til antallet af modeller på EU-markedet

Data 3. De EU-registrerede modeller's procentvise andel i forhold til det samlede antal registrerede modeller

Data 4. Leverede enheder (samlet antal kvalificerede apparater)/procentdel af det samlede antal leverede kvalificerede enheder:

Firma	Data 1.	Data 2.	Data 3.	Data 4.
1	98,20 %	100 %	96,30 %	127288
2	100 %	100 %	100 %	/100 %
3	96 %	96 %	0	5488253/100 %
4	99,50 %	99,50 %		881764/
5	60 %	60 %		/80 %

(Status: Juni 2005)

Det kan ud fra de foreliggende data konkluderes, at ENERGY STAR's tekniske specifikationer hidtil er blevet opfyldt af næsten samtlige modeller fra de firmaer, der har opgivet data. Det understreger behovet for en hurtig fornyelse af de tekniske specifikationer. På den anden side kan det forventes, at krævende nye tekniske specifikationer efter en vis tid vil blive fulgt af en stor del af markedet. Det skyldes hovedsagelig, at ENERGY STAR's tekniske specifikationer benyttes som krav i forbindelse med offentlige indkøb i USA. Opstillingen af krævende tekniske specifikationer kan derfor forventes at føre til betydelige energibesparelser.

ENERGY STAR's database

Kommissionen har hele tiden registreret kvalificerede produkter, der solgtes på det europæiske (EØS) marked. Det er en del af dens opgave som "administrationsenhed" for EF, og den gik ind på at udvide den til at omfatte EØS efter aftale med EFTA-landene og US EPA. Brugere har adgang til databasen over registrerede produkter og fabrikanten via netsiden. Foruden de EF-registrerede produkter er også de produkter, som er registreret af EPA og sælges på EF-markedet, medtaget i databasen. Til dette formål bliver data for de EPA-registrerede modeller overført, kontrolleret - og hvis modellerne sælges i EF - offentliggjort på EF's netside. Databasen til EF ENERGY STAR netsiden og listen over registrerede firmaer og produkter ajourføres derfor hele tiden.

På nuværende tidspunkt indeholder den ca. 10 000 modeller. Databasen er blevet anerkendt af ESR som et værdifuldt middel til fremme af markedsgennemsigtigheden. Da dataene er offentlige, kan medlemsstaterne benytte ENERGY STAR-databasen som udgangspunkt for metoder, hvormed særlig energieffektive produkter kan påvises.

4. ERFARINGER FRA TIDSRUMMET 2001 TIL 2005

Som forlangt oprettede Kommissionen EF-Rådet for Energy Star-programmet (ESR), der regelmæssigt skulle føre samråd med repræsentanter for medlemsstaterne og interessegrupper som kontorudstørsfabrikanterne og deres sammenslutninger, eksperter i markedsomlægning (medlemsstaternes energiagenturer), miljø- (f.eks. WWF) og forbrugerorganisationer (ANEC). ESR bidrog også aktivt til revisionen af de tekniske specifikationer (se det foregående). Kommissionen arrangerede en særlig workshop, hvori alle de vigtigste interessegrupper på verdensplan deltog, og hvor den generelle grundlinje i ENERGY STAR-programmet for kontorudstyr blev drøftet (Frankfurt am Main, april 2004). De vigtigste konklusioner gik ud på følgende.

- Interessegrupperne går ind for en ny Energy Star-aftale med USA og ønsker, at programmet gennemføres mere effektivt i EU. Navnlig bør proceduren for ajourføring af de tekniske specifikationer være kortere. Det er nødvendigt for at kunne være på højde med den yderst innovative karakter, som præger kontorudstyr, og dets hurtige produktudviklingscyklus.
- Der er behov for bedre samordning mellem US EPA og EF-Kommissionen, når der føres samråd med interessegrupperne om revision af nye specifikationer. Der er brug for flere menneskelige ressourcer til styring af revisionsprocessen.
- Programmets effektivitet og troværdighed afhænger i vid udstrækning af ambitionsniveauet for de tekniske specifikationer, som kvalificerer produkterne til ENERGY STAR. Interessegrupperne mener derfor, at de tekniske specifikationer bør fastlægges sådan, at der på det tidspunkt, hvor kriterierne opstilles, kun er 25 % af modellerne på markedet, som er kvalificerede til at få mærket.
- Kommissionen har undersøgt, hvordan processen for udarbejdelse og vedtagelse af reviderede tekniske specifikationer kan forenkles/afkortes. Af principielle grunde må oversættelsen af de tekniske specifikationer til Fællesskabets forskellige sprog og deres offentliggørelse i Den Europæiske Unions Tidende fastholdes. Den vigtigste forenkling går ud på, at Rådets særlige "133"-udvalg ikke behøver at blive rådspurgt om ajourføringen af de tekniske specifikationer, da medlemsstaternes delegationer allerede rådspørges i ESR, og det særlige "133"-udvalg blot godkender de synspunkter, repræsentanterne har fremsat i Energy Star-Rådet. På den anden side peges der på, at mange af de rapporteringsopgaver, der indgår i den nuværende ordning og betragtes som usædvanlig tyngende i forhold til denne frivillige ordnings formål, kunne afskaffes.
- For at forsikre medlemsstaterne om, at reviderede tekniske specifikationer er tilstrækkelig krævende, skal der i en eventuel ny aftale indgå en bestemmelse, som pålægger begge administrationsenheder (Kommissionen og EPA), at de tekniske specifikationer skal fastlægges sådan, at der på det tidspunkt, hvor kriterierne opstilles, kun er ca. 25 % af produkterne på markedet, der kan opfylde dem. Ved at indføre en sådan bestemmelse kunne Rådet give Kommissionen en klar bemyndigelse til at revidere de tekniske

specifikationer, og det ville yderligere berettige til, at behovet for at rådspørge det særlige "133"-udvalg blev ophævet.

- Det foreslås ikke at pålægge medlemsstaterne at fremme ENERGY STAR-mærkeudstyr. Det skyldes, at ENERGY STAR-mærket er et middel, hvormed fabrikkerne kan markedsføre det mærkede udstyr. Aktiviteter, hvis formål er at fremme mærket, bør derfor udføres og betales af fabrikkerne.
- ENERGY STAR's offentlige database kan hjælpe forbrugerne og de offentlige myndigheder med at finde de bedste energieffektivitetsniveauer for de ønskede funktionspræstationer, ikke mindst i forbindelse med offentlige indkøb.

5. KONKLUSION: FORSLAG TIL FORNYELSE AF AFTALEN

Den nuværende aftale udløber i juni 2006. Den begrundelse, der i slutningen af halvfemserne blev brugt for at indgå en aftale med USA, er blevet endnu stærkere i dag. På baggrund af erfaringerne fra den første periode i ENERGY STAR-programmets udførelse i EU foreslås det af følgende grunde, at EF deltager i ENERGY STAR-programmet i endnu en femårsperiode:

- Effektiv energiudnyttelse er en af de vigtigste grundpiller, som bæredygtig energiforsyning i Fællesskabet bygger på. Kommissionens grønbog om energieffektivitet peger på følgende vigtige fordele ved effektiv energiudnyttelse: sikring af den europæiske industris konkurrencedygtighed, fordi dens energiudgifter nedbringes, miljøbeskyttelse, fordi kuldioxidemissionerne fra energiforbruget formindskes, forsyningssikkerhed, fordi energiefterspørgslen falder, og afhængigheden af energiimport derfor bliver mindre.
- Kontorudstyrs energiforbrug udgør en vigtig del af elektricitetsforbruget i EF. Det kan stige, f.eks. på grund af øget funktionsdygtighed og kapacitet (f.eks. en computers behandlingshastighed) og på grund af voksende anvendelse i privat- og erhvervslivet. Kontorudstyrets energipræstation må derfor forbedres yderligere.
- EF-ENERGY STAR-programmet danner grundlag for medlemsstaternes og Fællesskabets bestræbelser på at forbedre kontorudstyrs energieffektivitet. En samordnet fremgangsmåde er påkrævet for at gøre de uheldige virkninger for industrien og handelen så små som muligt, idet nationale bestemmelser, som ikke samordnes, vil påføre fabrikkerne og handelen og dermed også kontorudstyrets købere og brugere øgede udgifter.
- Da kontorudstyr forhandles over hele verden, bør foranstaltninger for at gøre dets energieffektivitet så god som muligt gennemføres i samarbejde med partnere og beslutningstagere, der optræder på verdensplan. ENERGY STAR-programmet danner grundlag for, at bestræbelserne på at forbedre kontorudstyrets energieffektivitet kan samordnes med USA, Japan, Korea og andre vigtige markeder.
- ENERGY STAR-programmet er almindeligt accepteret af fabrikkerne. Desuden er det i USA vigtigt for de offentlige indkøb, da de tekniske specifikationer skal følges ved offentlige indkøb, og det øger programmets indflydelse betydeligt. Hvis de offentlige myndigheder i Fællesskabet pålægges at indkøbe udstyr, der er mindst lige så energieffektivt, som ENERGY STAR-programmets tekniske specifikationer foreskriver, vil det yderligere drive markedsudviklingen i retning af mere effektivt udstyr. Det ville

ideelt set betyde, at ENERGY STAR's tekniske specifikationer - efter en vis tid - ville blive opfyldt af en stor del af det udstyr, som fandtes på markedet. Der kan derfor opnås betydelige energibesparelser, hvis de tekniske specifikationer er tilstrækkelig krævende (f.eks. omfatter 25 % af modellerne, som det foreslås i det nye aftaleforslag) på det tidspunkt, hvor kriterierne opstilles.

- Kommissionen mener, at bidragene fra EF's eksperter er vigtige og medvirker til at udvikle konsekvente og krævende tekniske specifikationer. Da det er sandsynligt, at en stor del af markedet efter en vis tid vil opfylde ENERGY STAR's tekniske specifikationer, fører fastsættelse af krævende foreskrifter til betydelige forbedringer af energiforbruget i sektoren for kontorudstyr.
- Kommissionen mener, at ENERGY STAR-programmet for kontorudstyr har bidraget til en forbedring af kontorudstyrets energieffektivitet, selv om det ikke kan opgøres i hvilket omfang. På den anden side er der stadig betydelige muligheder for at forbedre kontorudstyrs energipræstation på en omkostningseffektiv måde.
- Den hurtige innovation og hastige produktudviklingscyklus kræver yderst fleksible ordninger for forbedring af kontorudstyrs energieffektivitet, f.eks. frivillige mærkningsordninger, der hurtigt kan tilpasses markedsudviklingen. ENERGY STAR-programmet anses for at være det mest velegnede middel, hvormed Fællesskabet kan udnytte energibesparelsesmulighederne, når der sammenlignes med den obligatoriske mærkning i henhold til direktiv 92/75/EF. Det supplerer også direktiv 2005/32/EF om fastlæggelse af krav om miljøvenligt design.
- Energy Star-programmet - især dets database, som varetages af Kommissionen og EPA - kan af nationale, regionale og lokale myndigheder benyttes som grundlag for aktiviteter, der skal fremme særlig energieffektivt kontorudstyr. Programmet øger markedsgennemsigtigheden i sektoren for kontorudstyr, ikke mindst når det gælder kontorudstyrets energipræstation. Det er en forudsætning for aktiviteter, der kan motivere både forbrugere, servicesektoren og de offentlige myndigheder til at inddrage energieffektivitet og de samlede ejeromkostninger, iberegnet udgifter til elektricitetsforbrug, i indkøbsbeslutningen.

På deres møde den 2. december 2005 tilsluttede parterne i ESR sig denne vurdering og godkendte principielt indgåelsen en ny aftale med USA, som tilpasses på grundlag af erfaringerne fra den første periode.